

Ellen meldde Olivia aan bij de plaatselijke peuterspeelzaal voor drie ochtenden per week. Olivia vond het allemaal prachtig. Ze werd met de dag vrolijker en er verschenen weer sterretjes in haar ogen. Ze was dol op hond Tommy en hij op haar. Vaak lag ze op zijn warme harige lijf uit te rusten, of hij sjokte gewillig achter de driejarige peuter aan, als ze hem zogenaamd uitliet. Ze ging lekker kletsen en haalde opa dagelijks over om met haar naar het "zeepuitje" (speeltuintje) te gaan.

Ze genoten volop van het kind, hoewel hun vrije leven hierdoor behoorlijk beperkt werd. Voor alle activiteiten buitenshuis moest oppas worden geregeld en ook hun toekomstplannen werden bijgesteld.

En ze kregen te maken met hulpverlenende instanties, of ze het nu leuk vonden of niet. Als eerste maakte de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) zijn opwachting. Een vlotte dame legde uit welke rol de raad had en nam een hele vragenlijst met hen door. Dit was onderdeel van het onderzoek naar de casus, waarvan de raad verslag uitbracht aan de rechter tijdens de rechtszitting. Ellen had nog steeds moeite met het woord "casus", maar legde zich erbij neer. Het is allemaal voor de goede zaak, hield ze zich voor. 'Als de rechter beslist dat een kinderbeschermingsmaatregel nodig is,' legde de dame uit, 'dan krijgen jullie te maken met de Gecertificeerde Instelling (GI) ofwel Jeugdbescherming.' Het hing ervan af wat in de beschikking van de rechter zou komen te staan.

'Daarnaast kan ik u aanmelden bij Pleegzorg, u wordt in dat geval pleeg-grootouders en krijgt van die kant ondersteuning bij de opvoeding.'

Vragend keek ze Ellen aan.

'Ik kan het nog niet goed overzien,' had Ellen gezegd, 'is dat nodig pleeg-zorg? We zijn toch gewoon familie?'

Inderdaad, maar als uw dochter moeilijk gaat doen, is er een buffer waar ze dan mee te maken krijgt. Pleegzorg draagt medeverantwoordelijkheid voor de veiligheid van uw kleindochter. Uw dochter kan Olivia dan niet zomaar meenemen. En dat geeft jullie meer houvast en zekerheid. U kunt ook met eventuele hulpvragen bij hen terecht en u krijgt een pleegzorgvergoeding.'

Ellen had het over zich heen laten komen. Ze was te veel gefocust op de aanstaande rechtszitting om er een goed oordeel over te hebben.

De spanning werd nog groter, toen de zus van Amon via e-mail contact met haar zocht. Ze had twee tickets geboekt en een hotel besproken, vermeldde ze, zodat zij en Amon op de rechtszitting aanwezig konden zijn.

Ze lopen via een neerwaartse trap een kleine rechtszaal binnen. De inrichting is klassiek donkerbruin met houten stoelen en banken. De verhoogde tafel waarachter de rechter zal plaatsnemen, is licht gebogen en toont niet erg groot. Gedempt licht valt uit hoge ramen achter het rechtsgestoelte de zaal in. Het geheel is minder indrukwekkend dan Ellen had gevreesd.

Als ze binnenkomen, begroet hun advocaat hen en wijst aan waar ze kunnen gaan zitten. Links ziet Ellen Isa zitten met een begeleider en een advocaat. De dame van de RvdK zit er ook.

De vorige avond laat hadden ze gehoord dat Amon en zijn zus niet aanwezig zouden zijn. Amon was ziek geworden en niet in staat om te reizen.

‘Mooi zo, dat spijt me niks,’ had Walter gezegd.

‘Hij laat zich mogelijk vertegenwoordigen door een advocaat,’ was Ellens reactie. ‘Per slot van rekening is hij de vader.’

‘Kom, we gaan naar bed,’ had Walter gezegd. ‘We zien wel hoe het loopt morgen.’

De kinderrechter, een man van begin vijftig, schat Ellen, komt binnen en gaat achter de hoge tafel zitten. Hij kijkt de aanwezigen vriendelijk aan en noemt de namen op van de partijen. Vervolgens verzoekt hij Ellen en Isa om op de stoelen recht tegenover hem te gaan zitten.

Het voelt ontzettend raar om als tegenpartij naast je dochter voor de rechter te zitten. Ellen had zich dat niet gerealiseerd. Ze slikt moeilijk en onderdrukt een sterke neiging om hard weg te lopen. Weg van de misère, van deze nachtmerrie. Een moeder die tegen haar eigen kind moet getuigen, om háár kind nog wel. Hoe onmenselijk is dat?

Het lijkt alsof de rechter invoelt wat ze doormaakt. Hij stelt zijn vragen uitermate vriendelijk en gelukkig heeft hun advocaat de taak om die te beantwoorden. Eigenlijk hoeven Isa en zij niet veel te zeggen, behalve bevestigen wie ze zijn en of ze nog iets toe willen voegen.

Dan doet ook de advocaat van Isa haar betoog evenals die van Amon.

Vervolgens worden er nog een paar vragen aan de dame van de RvdK gesteld en daarna wordt de zitting gesloten met de mededeling, dat ze de uitspraak schriftelijk zullen ontvangen.

Niets voelend loopt Ellen de rechtszaal uit, de trap op naar de hal.

‘Ik ga even naar het toilet,’ gebaart ze naar Walter die met hun advocaat staat te praten.

Wezenloos staart ze in de spiegel. Wat is dit, waar moet je dit plaatsen? Welk gevoel hoort hierbij? Haar gevoelens lijken even mechanisch als haar bewegingen, alsof iemand anders dit beleeft, alsof zij het niet is.

Ze buigt zich voorover en drinkt wat water uit de kraan. 'Haal maar eens diep adem,' zegt de stem in haar, 'misschien helpt het, het is voor de veiligheid van het kleine kind, hè? Hou dat voor ogen, zij is van jullie afhankelijk.' Ellen sluit haar ogen weer en houdt haar adem vast alsof ze er niet wil zijn. 'En realiseer je wat je allemaal al geprobeerd hebt om het voor Isa in goede banen te leiden. En hoe alles je bij de handen is afgebroken. Dit is de enige weg, je kunt het niet alleen, deze mensen zijn er voor jou, voor jullie, voor Olivia.'

Ze opent haar ogen en knikt bijna onzichtbaar tegen haar spiegelbeeld. Met kracht duwt ze het woord "gefaald" terug. Ze mag zichzelf het gebeurde niet kwalijk nemen. Vechten tegen psychoses en een waanwereld verlies je, daar is geen logisch denken, en zijn zelfs geen bergen moederliefde tegen bestand. Dat is haar in de afgelopen vijftien jaar wel duidelijk geworden.

Ellen wast haar handen en loopt de hal weer in. Walter staat op haar te wachten en kijkt onderzoekend.

'Gaat het goed?'

'Ja hoor, zullen we naar huis gaan?'